

controleeren, of de oud-burgemeester, die in de Eerste Kamer beweerde, dat wij de menschen onnoodig in gestichten doen opnemen, kunnen nu geen ergernis meer verwekken. CLEMENCEAU, zeer bevreesd voor onrechtmatige opsluitingen, wil van zijn vroegere collega's in het algemeen niets kwaads beweren, maar maatregelen treffen tegen de enkele schurftige schapen; deze maatregelen nu bestaan in contrôle door leeken. De prefekten behoeven slechts met de verklaringen der deskundigen rekening te houden „volgens hun geweten”, en als de gestichtsarts beweert, dat een patiënt nog niet is genezen, moet de prefekt uitmaken „of daardoor de menschenrechten niet worden beledigd”. De absolute administratieve macht beschouwt hij als een „noodzakelijk tegenwicht tegenover de gemakkelijkheid waarmede opname kan worden noodig verklaard”. De prefekt kan zich laten bijstaan door een plaatselijke commissie van mannen „zonder vrees of belangzucht”, en de geneeskundigen, die iets daarentegen zouden hebben, zouden toonen „geen besef van hun plichten te bezitten”. Mochten sommige directeuren van gestichten bezwaar maken, dan wenscht de minister daarvan terstond bericht te ontvangen. Terwijl een gewezen geneesheer zóó den menschevriend speelt ten koste van het gezond verstand, wordt in de Beyersche kamer van afgevaardigden op den voorslag van een kamerlid, om aan een college van *artsen*, waaronder een psychiater, de uitsluitende bevoegdheid te geven om over de wenschelijkheid van opname of ontslag van krankzinnigen te oordeelen, door den Minister geantwoord, dat de tegenwoordige waarborgen (een verklaring van den Bezirksarzt naast die van den behandelenden geneesheer) voldoende zijn en dat geruchten over onnoodige opname tegenwoordig bijna niet meer voorkomen en dan nog op onjuiste voorstelling blijken te berusten (*Münch. med. Wochenschr.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

OVER DE THERAPIE BIJ HYDROCEPHALUS.

(Antwoord aan Prof. KOUWER).

Nog eens.

Het groote gevaar door hydrocephalie der vrucht is de dreigende uterusruptuur aan het eind der zwangerschap of tijdens de baring.

Dit gevaar kan door den verloskundige voorkomen worden; dientengevolge begaat hij een fout, indien hij zulks nalaat.

Hij kan het gevaar voorkomen door zoo spoedig mogelijk, hetzij reeds in de graviditeit — na opwekking der vroeggeboorte —, hetzij tijdens de baring den schedel te puncteeren.

Na de punctie handele hij naar omstandigheden: afwachten, expressie, versie en extractie.

Is de toestand niet tijdig herkend en door het groote hoofd de rekking van den uteruswand maximaal geworden, zoodat de baarmoeder dreigt te scheuren, dan kan het niet anders, of door het laten afvloeien van een groote hoeveelheid hersenvocht is dat gevaar opgeheven en heeft men gelegenheid door een volgens de regelen der kunst uitgevoerde keering de baring te termineeren.

In elk geval is met het oog op de punctie hoofdligging van de vrucht een vereischte.

Deze therapie schijnt mij het best de belangen van moeder en kind beide te behartigen en daarom aanbevelenswaardig.

Ziedaar de quintessens van mijn betoog tegen prof. KOUWER in het vorig nummer van dit *Tijdschrift*.

Prof. KOUWER antwoordt hierop o. a., dat ook bij hydrocephalus uterusinhoud en uterusholte behooren overeen te stemmen wat de vorm betreft; dat het omvangrijke hoofd in den wijderen fundus, het smallere bekkeneinde in het onderste deel der baarmoeder hoort. Daardoor wordt voorkomen, dat reeds in de zwangerschap de onderste uterushelft bovenmate wordt gerekt, in het begin der baring abnormaal wordt verwijd.

Toegegeven!

Maar het groote hoofd zal het onderste uterussegment toch eenmaal moeten passeeren en dan is het toch beter, dat men alle gevaar voorkomt door te zorgen, dat het kind zich in hoofdligging bevindt en intijds, vóórdat er van rekking sprake is, de vroeggeboorte opwekt en zoo noodig den schedel puncteert!

Met dit zeer weinige geloof ik aan het *ernstige* gedeelte van prof. KOUWER's argumentatie recht te hebben laten weervaren.

Overigens meen ik, dat uitlatingen als dezulke over „schrijftafel”, „eenvoudig kunstje”, „testimonium paupertatis”, „drijfverij” e. a. te geringe wetenschappelijke waarde hebben om een dispuut over de therapie bij hydrocephalus te beslechten. Ik zal er dus niet op antwoorden, doch liever afwachten, of prof. KOUWER op de hem meer eigene, rustige, overtuigende manier van betoogen mij zal kunnen aantoonen het voordeel van stuitligging, perforatie en cranioclasie boven de hoofdligging, punctie en afwachterende therapie.

Eindelijk wilde ik nog opmerken, dat bij het verbod van rechtstreeks dooden der vrucht het woord rechtstreeks niet het omgekeerde is van „langs een omweg”, maar hetzelfde beteekent [als „met voordacht”, „moedwillig”, „opzettelijk”.

Utrecht, 15 Juli 1906.

Dr. A. W. AUSEMS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BERLIJN. — Het **veertiende Internationale Congres voor Hygiëne en Demographie** zal van 23 tot 29 September 1907 te Berlijn plaats hebben. Het organisatie-comité onder voorzitterschap van den president van het „Kaiserlichen Gesundheitsamt”, BUMM, is met de voorbereidende werkzaamheden zò ver, dat de uitnodigingen spoedig verzonden zullen worden. De arbeid van het congres, dat waarschijnlijk in het gebouw van den Rijksdag zal gehouden worden, zal in acht sectiën verdeeld zijn: Sectie I. Hygiënische mikrobiologie en parasitologie. Sectie II. Voedingshygiëne en hygiënische physiologie. Sectie III. Hygiëne van den kinderleeftijd en schoolhygiëne. Sectie IV. Beroepshygiëne en voorzorgen voor de arbeiders. Sectie V. Bestrijding van besmettelijke ziekten en voorzorgen voor zieken.